

පටුන

01.	අලුතින් හඳුන්වාදුන් 2022 අංක 33 දරණ සුළු හිමිකම් අධිකරණ කාර්ය පටිපාටිය පනත දේපළ නීතියට බලපාන්නේ කෙසේද?	13
02.	2022 අංක 11 දරණ ඉඩම් සංවර්ධන (සංශෝධන) පනත මගින් දේපළ නීතියට ඇතිවූ බලපෑම කෙබඳුවේද?	20
03.	දේපළක හිමිකම් ප්‍රකාශ කිරීමේ නඩුවකදී පැමිණිල්ලේ යාවනයේ අයැද නැති සහන ලබාදීමට අධිකරණයට බලයක් තිබේද?	26
04.	බෙදුම් නඩුවක පාර්ශ්වයකට නඩු තීන්දුව හා අතුරු තීන්දු ප්‍රකාශයෙන් පසු නඩු තීන්දුව ඉවත දමා නඩුව මුළු සිට නැවත විභාගයට නියමකරන ලෙස දිසා අධිකරණයෙන් ඉල්ලා සිටිය හැකිද?	28
05.	කාලාවරෝධී අයිතිය පාර්ශ්වයකට උපයෝගී කරගත හැකිවන්නේ නඩුවක විත්තිවාචකයක් ලෙස පමණක්ද?	31
06.	අවලංගු කළ නොහැකි වන පරිදි කොන්දේසි දමා ලියූ තැහි ඔප්පුවක් අවලංගු කළ හැකිද?	33
07.	කුලී නිවැසිභාවයක් නීත්‍යානුකූලව ස්ථාපනය වන්නේ කෙසේද?	35
08.	යමෙකුට හිමි ඉඩමක් මගින් ගමන්කිරීමේ මාර්ග අයිතියක් ඒ ඉඩමේ හිමිකරුට බාධාවක් වන පරිදි අත්‍යාවශ්‍ය මාර්ග අයිතිය යටතේ අත්පත් කරගැනීමට ඒ මාර්ගය භාවිත කළ අයට පුළුවන්ද?	37
09.	ගින්නකින් දේපළක් හානිවූ විට එම දේපළට අදාළ බදු ඔප්පුව (ගිවිසුම) දේපළ ගිනිගෙන හානිවූ අවස්ථාවේදීම අවසන් වන්නේද?	39
10.	1978 අංක 41 දරණ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය පනතේ 28A (5) වගන්තිය අනුව අනුමත නොකළ ඉදිකිරීම් (අනවසර ඉදිකිරීම්) කඩා ඉවත්කිරීමට මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයට ඇති බලයට නඩු පැවරීමේ හැකියාව (Locus Standi) බලපාන්නේ කෙසේද?	41
11.	යම් දේපළක අවසර ලාභියෙකු ලෙස භුක්තියට පැමිණි අයෙකුට එම දේපළේ අයිතිකරුට විරුද්ධව කාලාවරෝධී අයිතිය ඉල්ලා සිටිය හැකිද?	43
12.	නඩුව පවරන අවස්ථාවේ සිට එහි අවසානය දක්වා අයිතිය ප්‍රකාශ කිරීමේ නඩුවක හිමිකම් තහවුරු වී තිබිය යුතුද?	45
13.	විවාහය පවතින අතරතුර බිරිඳ විසින් තම දේපළ අයිතිවාසිකම් තහවුරු කර ගැනීමට සැමියාට විරුද්ධව නඩු පැවරිය හැකිද?	47
14.	උඩරට නීතිය යටතේ දියණියක් දිග විවාහයක් සිදුකර ගැනීම මතම ඇයට තම පියාගේ දේපළ වලට උරුමකම් කිව නොහැකිද?	50
15.	ඉඩමක අයිතිය තහවුරු කෙරෙන නොතාරිස් ඔප්පුවක ඔප්පුකිරීමේ භාරය කෙබඳුවේද?	52

16.	ගෙයක් කුලියට දීමේදී කුලී නිවැසියා එම නිවසේ නව ගිමිකරු සමග යළි නව ගිවිසුමක් ඇතිකර ගත යුතුද?	55
17.	යාබද ඉඩමට එරෙහිව තම ඉඩමේ ඉදිකර ඇති ගොඩනැගිල්ලකට ආලෝකය හා වාතය ලබාගැනීම සඳහා ඉඩම් අයිතිකරුට පරවගතා අයිතියක් තිබේද?	56
18.	තැඟි ඔප්පුවක් එහි ලැබුම්කරු විසින් අත්සන් කර ප්‍රතිග්‍රහණය කරතිබීම අනිවාර්ය ද?	59
19.	ඔප්පු මත දේපළක අනුමිතභාරයක් ඔප්පුකළ හැකිද?	61
20.	තැඟි ඔප්පුවක් අවලංගු කිරීමේ නඩුවක ඔප්පු කිරීමේ භාරය කෙසේ වේද?	63
21.	බෙදුම් නඩු හින්දුවක එක් එක් පාර්ශ්වයක් ගිමිකම් පාන කොටසේ ස්වභාවය දැක්වීම අනිවාර්ය වේද?	65
22.	බෙදුම් නඩුවක් අවසන් පාර්ශ්වයකට ගිමිවීමට නියමිත කොටස නඩුව පවතින අතරතුර වෙනත් පාර්ශ්වයකට පැවරුවහොත්?	66
23.	ඉඩම් සංවර්ධන ආඥාපනත යටතේ පවතින බලපත්‍රයක් අවලංගු නොකර නව බලපත්‍රක් නිකුත්කළ හැකිද?	68
24.	මංමාවත් ආඥාපනත යටතේ ගොඩනැගිලි සීමාව කුමක්ද?	70
25.	චිත්තිකරුවකු මියගිය විට වෙනත් අයෙකු චිත්තිකරු ලෙස නම්කරමින් කුලී නිවැසියන් තෙරපීමේ නඩුකරයක් පවත්වාගෙන යා හැකිද?	72
26.	කාලාවරෝධයෙන් මාර්ග අයිතිය ලැබීමේදී බලපාන විශේෂ කරුණු මොනවාද?	74
27.	ව්‍යාපාරික කටයුතු සඳහා භාවිතා කිරීමට අයිතිකරු විසින් කුලී නිවැසියකුට තෙරපිය හැකිද?	77
28.	නීතිවිරෝධී කටයුත්තකට කුලී නිවැසියා කුලී නිවස භාවිත කළ විට අදාළ ගිවිසුම අවලංගු කළහැකිද?	79
29.	කුලී දේපළක් අතරු කුලියකට දීමට කුලී නිවැසියා කටයුතු කළහොත්?	82
30.	ජීවිත භක්තිය ගිමිකාරියගේ මරණින් පසු කුලී ගිවිසුමක වලංගු භාවයක් තිබේද?	83
31.	ඉඩමක් මිලදී ගැනීමේදී ඔබ විශේෂයෙන් පරෙස්සම් වියයුතු කාරණා මොනවාද?	86
32.	මුළුත් හවුලේ බෙදාගත් ඉඩමක අයිතිය ලබා ගැනීමට පසුව නඩුමගට බැසිය හැකිද?	92
33.	තමන්ගේම ව්‍යාපාරයක් ඇරඹීමට දේපළක් මිලට ගැනීමට පෙර සොයාබැලිය යුතු කරුණු මොනවාද?	94

34.	දේපළක් උගස්කර ලබාගත් ණයකට සහන සලසාගත හැක්කේ කෙසේද?	97
35.	උගසකට තැබූ දේපළක් උගස්කරුට නැවත පවරාදීම උගස්හිමි (ගැණුම්කරු) ප්‍රතීක්ෂේප කළහොත්?	101
36.	දේපළකට ගෙවිය යුතු වරිපනම් බදු නොගෙව්වොත් සිදුවන්නේ කුමක්ද?	103
37.	ඉඩමක් වෙනත් අයෙකුට විකිණූ පසුවත් වසර 10 ක් එහි භුක්තිය දැරුවකුට එය අයිතියේද?	106
38.	යාබද ඉඩමේ ජලය ගලායන කාණුවක් අනුන්ගේ ඉඩමක් ඔස්සේ දූමිය හැකිද?	106
39.	පාරකට ඇති අවහිරයක් ඉවත්කර ගත හැකිවන්නේ කෙසේද?	108
40.	යාබද ඉඩමෙන් කොටසක් ඇතුළත්වන පරිදි ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකර ඇත්නම්?	112
41.	යමෙකුට හිමි ඉඩමක් අයුතුලෙස රජයට පවරාගැනීමට කටයුතු කළහොත්	113
42.	හවුල් ඉඩමක එක් හවුල්කරුවෙකුට පමණක් තනි කැමැත්තට වෙනත් අයෙකුට පාරක් ලබාදිය හැකිද?	116
43.	ඉඩමක සන්නකයෙන් කෙනෙකු බැහැර කළවිට ගතහැකි හොඳම නීතිමය ක්‍රියාමාර්ගය කුමක්ද?	118
44.	දේපළක භුක්තියට බාධාවන ඕනෑම බාධකයක් ඉවත්කිරීමට ප්‍රාථමික අධිකරණයට බලයක් තිබේද?	123
45.	ඉඩමක වගාකිරීමට ඇති අයිතිය භුක්තිය දැරීමේ අයිතියෙන් වෙනස්වන්නේද?	126
46.	කොන්දේසි සහිත ඔප්පුවක් බලාත්මක වන්නේ එහි සඳහන් කොන්දේසි ඉටුකල විටද?	128
47.	කුලී නිවසක හිමිකරු මාරුවූ විට ගෙවීම කළ යුත්තේ කාටද?	131
48.	භුක්තියේ සිටින දේපළකින් වහාම ඉවත්වන ලෙසවන දැන්වීමක් ගණනකට නොගෙන සිටියහොත්?	133
49.	බැංකුවකින් ලබාගත් විකිණුම් සහතිකය ගැන නඩුවක් පවතිද්දී දේපළෙහි අයිතිය පවරා ගැනීමට ඉල්ලීමක් කළ හැකිද?	135
50.	හවුල් අන්තිම කැමති පත්‍රයක් ලියූ දෙදෙනාගෙන් එක් අයෙකු මියගිය හොත්?	138
51.	ඉඩමක් බෙදා වෙන්කළ පසු පිටුපස ඉඩම් කැබැල්ලට පාරක් නොලැබුණහොත්?	140
52.	මුල් ගෙහිමියා මියගිය විට කුලී නිවැසියා ගෙවල් කුලී ගෙවිය යුත්තේ කාටද?	142

53.	නියම වටිනාකමට වඩා අඩු මුදලකට දේපළක් විකුණා ඇති බව විකිණුම්කරු පසුව දනගතහොත්?	144
54.	නිශ්චල දේපළක භුක්තියෙන් අයෙකුට ඇති නීතිමය සහනය කුමක්ද?	145
55.	විකිණුම්කරුට නිසි අයිතියක් නොමැති ඉඩමක් ලබාගත් ගැනුම්කරුවෙකුට අත්වන ඉරණම කුමක්ද?	147
56.	අවිවාහජ දරුවෙකුට දෙමාපියන්ගේ දේපළ වලට අයිතියක් තිබේද?	150
57.	ඉඩමකට ඇති මාර්ග පරවශතාවක් බෙදුම් නඩුවක අවසාන තීන්දු ප්‍රකාශයෙන් දක්වා නැත්නම්?	152
58.	රජයේ ප්‍රදානයක් ලෙස ලැබුණු ඉඩමක් බැහැර කරන්නේ කෙසේද?	154
59.	රජයේ ඉඩම් ප්‍රදාන පත්‍රයක් අවලංගුකළ හැකිද?	157
60.	ගැණුම්කරුවකු නියමිත මුදලින් කොටසක් පමණක් ගෙවා ලියවාගත් විකිණුම්කරයක් නිසා පැවරුම්කරුට ස්වකීය දේපළ අහිමිවේද?	159
61.	විශේෂ නීතියකින් පාලනය වන අයෙකුගේ දේපළ උරුමයට දරුකමට හදාගැනීම බලපාන්නේ කෙසේද?	162
62.	බාලවයස්කරුවෙකු සතු දේපළක් බදුදීමේදී අනුගමනය කළයුතු නීතිමය ක්‍රියාමාර්ගය කුමක්ද?	162
63.	ප්‍රාථමික අධිකරණයකට ඉඩමක යළි භුක්තියෙහි පිහිටුවිය හැකිවන්නේ කවර ගණයේ පුද්ගලයින්වද?	165
64.	මාතෘකා අනුව වර්ගීකරණය කළ විනිශ්චිත නඩුතීන්දු නාමාවලිය (2023 ජනවාරි දක්වා යාවත්කාලීන කර ඇත.)	168